

Biçimcilik ve Yeni Eleştiri

Yönlendirici Sorular:

- Bir metnin tek başına, ayrıntılı okunarak açığa çıkarılabilecek tek ve gerçek bir anlama sahip olduğu ne kadar söylenebilir?
- Bir metni okumanızı geliştirirken dayandığınız delillere bakın. Fikirlerinizi ve yorumunuzu desteklemek için ne tür kanıtlar kullanıyorsunuz?
- Farklı okuyucular, yalnızca metinde bulunan kanıtları kullansalar bile, metnin farklı yorumlarını geliştirip gerekçelendirebilirler mi?
- Yazarın yaşamını ve inançlarını anlamak ne kadar önemlidir?

Marksist Eleştiri

Yönlendirici Sorular:

- Eşitsizliği destekleyen ve meşrulaştıran ya da ona meydan okuyan ve saldıran hangi metin örneklerini seçebilirsiniz?
- Edebiyata Marksist yaklaşım, geleneksel anlatıdan gelen metinlere nasıl meydan okuyabilir?
- Metinlerdeki siyasi varlıklar, kendilerine ne kadar karşıdırlar?

Okur Odaklı Edebiyat Kuramı

Yönlendirici Sorular:

- Bu yaklaşım, metinlere yönelik Yeni Eleştiri ile nasıl ilişkilidir?
- Bu yaklaşım, okurların zaman içinde metinleri yorumlama biçimlerinde meydana gelen değişimleri izlememize nasıl olanak sağlar?
- Bir okuyucu bir metne ne getirir?

Psikanalitik Eleştiri

Yönlendirici Sorular:

- Okuduğunuz metinlerin birinde karakterin kimliği nasıl oluşmuştur ve psikanalitik düşünceler ışığında ona bakarak anlayışınızı nasıl zenginleştirebilirsiniz?
- Psikanalitik düşünme, yazarın belirli bir metni yazma niyetini anlamamıza nasıl yardımcı olabilir?

Yapısalcılık ve Post-yapısalcılık

Yönlendirici Sorular:

- Metinde hangi ikili karşıtlıkları görebilirsiniz? Metinde göstergebilimsel kodları görebiliyor musunuz? Bunlar sosyal yapıları ve kalıpları nasıl yansıtıyor? Bu karşıtlıklar nasıl bozulabilir ve nasıl çözülebilir?
- Metni diğer metinlere bağlayan hangi kalıplar metinde var?
- Metnin anlatıcısı, toplumun ya da belirli bir kültürün nasıl işlediğine ya da nasıl çalışması gerektiğine ilişkin fikirleri nasıl ortaya koymaktadır? Anlatıcı, olaylara doğrusal bir bakış açısını ne ölçüde bozuyor veya gerçeklik algısına nasıl meydan okuyor?
- Metin, toplum veya kültürle ilgili geleneksel söylemleri (dil ve tutumları) ne ölçüde destekliyor veya ona meydan okuyor?

Feminist Eleştiri ve Queer

Yönlendirici Sorular:

- Okuduğunuz metinlerde kadınlar ve erkekler nasıl temsil ediliyorlar? Cinsiyet normlarına ve klişelere ne ölçüde uyuyor, bunlara nasıl meydan okuyor ve sonuç olarak nasıl muamele görüyorlar?
- Çalışmakta olduğunuz metinde cinsellik nasıl temsil ediliyor? Karakterler cinsel davranışın sosyal normlarına ne ölçüde bağlı kalıyorlar, bunlardan nasıl sapıyorlar ve sonuç olarak nasıl tepki alıyorlar?
- Çalıştığınız metin, kurumlar, bireyler veya sosyal normların kabulü yoluyla toplumdaki ataerkil güç yapılarını nasıl ortaya koyuyor? Metin, bu yapıları ne ölçüde destekliyor veya bunlara meydan okuyor?
- Okuma listenizde kaç kadın ve erkek yazar var? Erkek ve kadın okuyucular, okuma alışkanlıklarında toplumsal cinsiyet normlarına ne ölçüde uyarlar? Erkek yazarların ve kadın yazarların farklı kaygıları ve yaklaşımları var mıdır?

Sömürgecilik Sonrası Edebiyat Kuramı

Yönlendirici Sorular:

- Bu metin, sömürgeci ve sömürülen ile bir etnik grup ve diğeri arasında eşitsiz bir ilişki sunuyor mu? Metin, sömürge ya da kültürel baskının yönlerini nasıl temsil ediyor?
- Bu metin, sömürgecilik döneminde ya da sömürgecilik sonrası dönemde toplumsal ya da kültürel gücü veya kimliği geri kazanma mücadelesi sunuyor mu?

Ekoeleştirel Yaklaşım

Yönlendirici Sorular:

- Doğa, metinde nasıl ifade ediliyor? Metnin kurgusunda doğa hangi rolü oynuyor? İnsanın doğaya dair görüşleriyle metin arasında ilişki var mı?
- Metin, çevresel krizi ne ölçüde kabul ediyor? Metinde ifade edilen değerler, sürdürülebilirlik veya çevrecilik ilkelerini ne ölçüde destekliyor veya buna meydan okuyor?
- Bu metin, doğa yazını olarak tanımlanabilir mi? Hangi özellikler bir metnin doğa yazısı olarak nitelenmesini sağlayabilir?
- Doğa hakkındaki fikirler ve toplumsal cinsiyet hakkındaki düşünceler edebiyat, dil ve kültür açısından ne ölçüde ilişkilidir? Bu bağlantılar metinde belirgin mi?
- Metin içinde, kırsal/kentsel ya da yabanıl yaşam/medeniyet ikili karşıtlıkları ne kadar etkilidir? Doğa ile ilgili söylemleri destekleyebilecek başka herhangi bir ikili karşıtlık var mı?

Eleştirel Irk Kuramı

Yönlendirici Sorular:

- Okuduğunuz metinlerin herhangi birinde ırk meseleleri hangi yollarla susturuluyor, ön planda tutuluyor veya atlanıyor?
- Gerçek farklılıklar tamamen yüzeysel olsa bile ırk, toplumda önemli bir kavram mıdır? Kültürel uygulamaların onları anlamlı olarak inşa etmedeki rolü nedir?

Eleştirel Engellilik Kuramı

Yönlendirici Sorular:

- Okuduğunuz metinlerdeki herhangi bir karakter engelli mi? Eğer öyleyse, bu metinde nasıl gösterilir ve nasıl bir öneme sahiptir?
- King Lear gibi metinler, örneğin Gloucester'ın körlüğü, görme yeteneğine sahipken karakterin ulaşamadığı gerçeğin görme yetisini kaybettikten sonra keşfedilmesini ironik bir biçimde vurgulamak için özür lülüğü kullanır. Bir metinde özür lülüğü ve engelliliği kullanmanın bu yolu hakkında ne düşünüyorsunuz?
- Metinlerde “normal” nasıl kurulur ve bu engelliliği nasıl tanımlar?

Yeni Tarihselcilik, Kültür Çalışmaları ve Kültürel Materyalizm

Yönlendirici Sorular:

- Farklı bir tarihsel dönemden veya kültürden gelen metinleri tam olarak anlamak için okuyucunun hangi tarihsel veya kültürel bilgilere ihtiyacı vardır?
- Tarih ve kültür hakkında yeni anlayışlar edindikçe metin yorumlamaları nasıl değişebilir? Neden bazı metinler edebi geleneğin bir parçası olarak kabul edilirken diğerleri dışlanır?